

Funktionen paa Statsbaneværkstederne, om de fik denne Ret. Og saa vil jeg yderligere føje til, at saa burde man til de ledende Kræfter derinde tage Folk, der vare oplærte i det vedkommende Fag, og ikke Folk, der have været Skrivere paa et eller andet Kontor.

Der er et Par andre Forhold, jeg skal fremdrage som Beviser paa, at der er noget galt ved Arbejdernes Stilling under Statsbanerne. For nogen Tid siden meddelte et Blad, at en Arbejder paa Værkstedet i Aarhus havde opfundet en Pengekasse, som benyttes i Togene, vistnok til at sende Penge fra Stationerne ind til Hovedkontoret her. Opfindelsen var gaaet ind til Generaldirektoratet, der havde fundet den god og antaget den, og der blev forfærdiget et Antal af disse Pengekasser til Brug ved forskellige Stationer. Men imidlertid var der, fortæller min Meddeler — og jeg har ingen Grund til at tro, at det ikke er rigtigt — en Værkmester Kvist i Aarhus, der havde tilegnet sig denne Opfindelse, som om det var hans, og havde modtaget en Anerkendelse derfor. Saa vidt jeg ved, undersøges Sagen for Tiden. Garantere for denne Meddelelse tør jeg ikke, men Historien er ret typisk for Forholdene paa Værkstederne. Jeg har spurgt en Arbejder her paa Statsbaneværkstederne, hvorledes det kunde lade sig gøre, at en Værkmester kunde tilegne sig en Opfindelse, der var gjort af en Arbejder paa Værkstedet, uden at Arbejderen protesterede. Han svarede mig: Hvis Arbejderen vil beholde sin Plads, er han nødt til at lade Mesteren tage Æren og Belønningen for Opfindelsen. Det forekommer mig ret betegnende. Jeg har et andet Eksempel. For et Aars Tid siden begyndte man at ændre Varmegliderne i Kupeerne — disse Glidere, som bevirke at der lukkes op eller i for Varmen. De skulle pakkes med Asbestpakning for at kunne holde længere. Der er en Mand, der har udført dette Arbejde i hele denne Tid og naturligvis har faaet nogen Øvelse deri. Ved at gaa og se paa disse Glidere fandt Manden paa, at naar man anbragte en Fjer paa en vis Maade, vilde den bevirke, at Gliderne bleve bedre og mere holdbare. Han meddelte sine Tanker til Ledelsen af Værkstederne, og der fandt man Ideen probat. Manden, der imidlertid havde Akkord paa Arbejdet og nu skulde gennemføre sin egen Opfindelse, mente, at han skulde have et Par Øre mere for hver Glider, han saaledes gjorde i Stand. Men det kunde der ikke

være Tale om, han skulde udføre det for samme Betaling, som han tidligere havde faaet, uagtet han fik mere Arbejde, og det jo var hans egen Opfindelse. Hvis han ikke vilde det, kunde han arbejde for Timeløn. Maa jeg her indskyde den Bemærkning, at dette Arbejde for Timeløn er fra Værkstedsledelsens Side en meget yndet Straf overfor Arbejdere, der mukke paa en eller anden Maade. En Arbejder f. Eks., der ikke vil modtage en Akkord, som Værkmesteren egenmægtig har fastsat, men mener, at naar man skal forhandle, maa der være to om det, faar kort og godt det Svar: Vil du ikke arbejde for den Løn, jeg vil give, min Ven, saa sætte vi dig paa Timeløn. Med de usle Timelønninger, der betales paa Statsbanernes Værksteder, nemlig 4—6 Øre under, hvad de private Værksteder betale, kan man godt forstaa, at Arbejdere, der maa-ske sidde smaat i det, trykke sig derved. De finde sig hellere i Uretfærdighederne, og saa gaar det, som det her er gaaet. Men saaledes belønner man altsaa ved Statsbanerne de Opfindelser, som Arbejderne gøre. Det er ganske naturligt, at naar Forholdene ere saaledes, naar det kan gaa paa den Maade, jeg har nævnt her, maa hele Historien forsumpe.

Jeg nævnedes før, at Lønningerne paa Statsbaneværkstederne var 4—6 Øre lavere pr. Time end paa de private Værksteder. Jeg skal ikke komme videre ind derpaa, men anmode den højtærede Minister om ogsaa at undersøge dette Forhold og se, om der ikke i det hele taget burde gennemføres Reformer ude paa Statsbaneværkstederne. Jeg tror, det vilde blive til Held og Gavn, som sagt, ikke alene for Arbejderne, men ogsaa for Værkstederne derude og Statsbanedriften i det hele. Det var disse Bemærkninger, jeg havde at gøre til den højtærede Minister for offentlige Arbejder.

Jeg skal saa vende mig til det ærede Medlem for Ruds-Vedby (Jørgensen). Han havde Ordet for et Par Dage siden og fremkom da med Udtalelser, som have været meget yndede ikke alene udenfor, men ogsaa her i denne Sal. Det er i Reglen gaaet saaledes, at de Herrer Medlemmer, der have fremsat Udtalelse i den Retning, ere slupne daarligt fra det. Det ærede Medlem udtalte i Anledning af Afhjælpning af Nøden blandt Arbejderbefolkningen her i Landet: „Med Nøden mener jeg den ufor-skyldte Nød. Naar der gaar Tusinder af unge Mennesker i København og i andre Købstæder, som ikke ville søge Arbejde der,